

آیا ال‌نینوی قوی در ایران با بارش شدید و سرمای سخت همراه است

سازمان هواشناسی کشور در واکنش به وقوع پدیده ال‌نینو و پیش‌بینی پاییز و زمستانی سرد در سال جاری توضیحاتی ارائه کرد.

همشهری آنلاین: سازمان هواشناسی کشور در واکنش به وقوع پدیده ال‌نینو و پیش‌بینی پاییز و زمستانی سرد در سال جاری توضیحاتی ارائه کرد.

سازمان هواشناسی کشور طی یک گزارش جداگانه، توضیحاتی در این زمینه ارائه کرده است که متن این گزارش بدین شرح است:

با توجه به رسانه‌ای شدن موضوع حاکمیت ال‌نینوی قوی روی اقیانوس آرام و احتمال برداشت‌های نادرست، مطالب زیر از سوی سازمان هواشناسی کشور که مسئول تهیه پیش‌بینی‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت، فصلی و اقلیمی است، تهیه شد.

دورپیوند ال‌نینو-لانینا یا انسو، پدیده‌ای بزرگ مقیاس است که روی مناطق حاره‌ای اقیانوس آرام شکل می‌گیرد و دوره برگشت آن از سه تا هفت سال است و دارای سه مرحله: ال‌نینو، خنثی و لانینا است.

ال‌نینوی امسال با توجه به حالت شکل‌گیری آن به ال‌نینوی کلرادو موسوم است و با توجه به افزایش سه درجه‌ای دمای آب در مناطق مرکزی تا سواحل کشور پرو، در بخش حاره‌ای اقیانوس آرام می‌توان گفت که در 50 سال گذشته کم‌سابقه است. داده‌های تاریخی مربوط به شاخص ال‌نینو-لانینا از 250 سال گذشته تاکنون در دسترس است.

موضوع مهم در رابطه با پدیده‌های دور پیوند، طولانی بودن بسامد آن‌ها است که از حدود دو ماه (MJO) تا هفت سال (ENSO) است.

شایان توجه است که مهم‌ترین دور پیوندها مانند NAO, AO, MEI, MJO و همچنین مانسون هندوستان اثر مستقیم روی ایران دارند ولی ال‌نینو اثر غیر مستقیم داشته و تنها با تاثیر روی سایر دورپیوندها، مقدار و توزیع زمانی و مکانی بارش و دما را متاثر می‌سازد.

اثر مستقیم انسو در مناطق حاره‌ای و استوایی، قوی و آشکار است و با افزایش فاصله به سمت شمال یا جنوب از شدت اثرگذاری آن کاسته می‌شود.

مرکز ملی اقلیم‌شناسی سازمان هواشناسی کشور از سه ماه گذشته در پیش‌بینی ماهیانه و فصلی خود که همواره در هفته دوم هر ماه صادر می‌شود به رخداد ال‌نینوی قوی امسال اشاره کرده و با توجه به اثر آن بر شرایط جوی، پیش‌بینی فصلی، بارش و دما طی پاییز و زمستان را در سطح کشور با متن و نقشه ارائه کرده است، این پیش‌بینی‌ها بی‌درنگ در سایت سازمان بارگذاری می‌شوند.

مطابق پیش‌بینی فصلی این مرکز، برای پاییز امسال با توجه به اثر ال‌نینو، بارش با آغازی زودتر از فصل و با گرایش به نرمال یا بیش از نرمال پیش‌بینی شده است. همچنین میانگین حدود یک درجه بیش از نرمال 50 ساله برآورد شده است که با توجه به روند افزایش چند دهه اخیر، انحراف چندانی از دمای فصل ندارد.

موضوع مهم در این رابطه بیان میانگین در یک دوره یک تا سه ماهه است و باید توجه داشت که نوسانات دما و بارش می‌تواند قابل توجه باشد که ویژگی عادی شرایط جوی است و معمولاً دوره تناوبی حدود یک هفته دارد.

برای زمستان امسال نیز انتظار می‌رود که بارش نرمال با گرایش جزئی به کمتر از نرمال باشد و دمای هوا بویژه در نیمه دوم

زمستان تا 5/1 درجه بیش از نرمال پیش‌بینی شده است.

بررسی شاخص دور پیوند ال‌نینو و لانینا نشان می‌دهد که سرمای شدید زمستان 1386 با لانینا همراه بوده است که طی آن دمای هوای تهران برای حدود 10 روز همواره زیر صفر بود و کمینه دما نیز طی یک ماه زیر صفر باقی ماند و کمترین آن به منفی 11 درجه سانتی‌گراد رسید. طی این دوره کم‌ترین دما در اردبیل، همدان، شهرکرد، مشهد، فرودگاه امام، بیرجند و رشت به ترتیب به 32، 31، 21، 20، 12 درجه زیر صفر ثبت شد و حتی در اهواز به صفر رسید. همچنین سرمای سال 1386 با بارش برف در سطح کشور همراه بود و در خراسان رضوی درختان انار 50 ساله را خشکاند. شایان توجه است که کمینه مطلق دمای تهران طی 65 سال گذشته در 18 دی 1347 به میزان 15- درجه ثبت شده است.

از دوره‌های بسیار سرد دیگر می‌توان به زمستان سال‌های 1341، 1347، 1361، 1351 و 1376 اشاره کرد که چهار مورد آن‌ها با لانینا و دو مورد با حالت خنثی همراه بوده‌اند.

رخداد دوره‌های با سرما یا گرمای شدید و گسترده در سطح کشور را سازمان هواشناسی کشور با دقت خوب تا دو هفته قبل از رخداد پیش‌بینی می‌کند. بدیهی است که متولیان مدیریت بحران کشور با توانایی و کارایی موجود به سادگی آن را به فاصله چند روز مدیریت می‌کنند و هماهنگی بین سازمان هواشناسی و وزارت کشور در مدیریت مخاطرات جوی سابقه چند ده ساله دارد.

مجله تخصصی مضامین آب‌وهوا همشهری آنلاین؛ شامل مفاهیم و موضوعات مختلف در خصوص آب‌وهوا

شایان توجه است که در سرمای سخت مربوط به سال 1386 علی‌رغم هشدار سازمان هواشناسی، به علت قطع صدور گاز از سوی کشور ترکمنستان، بحران کمبود حامل‌های انرژی در سطح کشور و بویژه استان‌های نوار شمالی کشور را به مدت یک ماه فراگرفت که ان شالله با توجه به توسعه شبکه انتقال نفت، گاز و برق و افزایش توان تولید، چنین پیامدهایی را شاهد نخواهیم بود.